

■ Comunicat de premsa ■

Calvet: “Hem de fer que aquest estiu sigui el més productiu possible per al sector turístic i treballem per mantenir l'alta salubritat de les zones de bany”

- El conseller de Territori i Sostenibilitat ha presidit avui la comissió de platges per analitzar l'inici de la campanya amb els ajuntaments i els ens locals que disposen de zones de bany, on s'ha exposat una proposta de protocol d'actuació i gestió
- Com cada estiu, l'ACA farà el control de la qualitat sanitària de l'aigua a 234 platges i 13 zones de bany interiors
- El titular de Territori i Sostenibilitat també ha anunciat la creació d'un grup de recerca format per l'ACA, l'Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA) i organismes estatals i europeus per analitzar la presència i el comportament de la COVID-19 a les aigües residuals

Imatge de la reunió virtual, aquest matí, de la comissió de platges.

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, ha presidit avui la comissió de platges, una reunió convocada per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) amb els diversos ajuntaments costaners i amb municipis que disposen de zones de bany interiors, per abordar com s'articularà el control ambiental i sanitari de les aigües de bany. Calvet també ha recordat les mesures d'impuls

■ Comunicat de premsa ■

de l'activitat econòmica al litoral aprovades pel Departament de TES i ha explicat que s'ha enllestit un pla de desconfinament de les platges, amb recomanacions per a usuaris i ajuntaments, que properament aprovarà el PROCICAT.

Calvet ha explicat que, **“ara que arriba la temporada d'estiu, des de l'àmbit que ens correspon com a ACA, que és el del control de l'estat de l'aigua de platja i de les masses d'aigua, ens preparem per garantir que les nostres platges i zones de bany gaudeixin del mateix alt nivell de qualitat i de salubritat dels darrers anys”**.

A més, ha recordat el pes del turisme en l'economia catalana, **“generador d'ocupació i de riquesa”**, amb un 12% del PIB i el 14% de l'ocupació, per assegurar que **“hem de trobar alternatives de dinamització, perquè serà un dels sectors més afectats quan acabi el confinament”**. Per això, **“des del Departament de TES volem aportar tot el que puguem”**, ha insistit el conseller. **“Hem de fer que aquest estiu, tot i l'afectació de la COVID-19, sigui el més productiu possible i puguem gaudir de les nostres platges i espais de bany amb la màxima normalitat possible, ajudant el turisme i els seus sectors associats”**, ha reblat el conseller.

Així, ha presentat les tres línies estratègiques que tindrà el Pla de vigilància de la qualitat de les aigües de bany a Catalunya per a la temporada 2020, molt marcat per la incidència de la COVID-19.

Protocol preventiu per a la gestió de les aigües de bany i platges

En primer lloc, ha detallat Calvet, el **“protocol de mesures preventives per a la gestió de les aigües de bany i platges motivades per la COVID-19, per vetllar per la qualitat, seguretat i salubritat de les aigües de bany”**. L'objectiu és **“donar tranquil·litat i confiança als seus usuaris”**, ha emfasitzat el conseller, alhora que **“recomanar accions a partir del que es detecti al procés de control de l'aigua que és competència de l'ACA”**.

Així, enguany es vetllarà per la qualitat d'un total de 234 platges (253 punts de control) i 13 zones de bany interiors, amb 9 mostrejos programats (5 a les zones de bany interiors) que es duran a terme entre el 15 de juny i el 15 de setembre, amb una freqüència mínima quinzenal, tal i com estableix la directiva europea d'aigües de bany, i el 19 juny, es publicaran els primers resultats.

Els indicadors de contaminació fecal que la directiva europea estableix fins a dia d'avui pel control de les aigües de bany (*Escherichia coli* i enterococs intestinals) són suficients per poder detectar possible afecció per aigua fecal al

■ **Comunicat de premsa** ■

medi i afrontar amb garanties la vigilància de la qualitat de l'aigua. Per tant, quan es detectin aquests indicadors o se'n tingui sospita de que pugui haver aigües residuals urbanes a les zones de bany, caldrà actuar amb diligència i preventivament, tal i com l'ACA ja ha fet en temporades de bany anteriors seguint el RD 1341/2007, i la Directiva 2006/7/CE de gestió de la qualitat de les aigües de bany, però extremant les mesures de control i prevenció per a la temporada 2020.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) recentment també ha assenyalat que el risc de transmissió a causa de la Covid-19 a través del bany recreatiu es relaciona més amb una manca de respecte de les mesures de comportament i distanciament social entre persones que no pas degut a la possible presència del virus a l'aigua. Si l'aigua de la zona de bany és classificada sanitàriament com excel·lent o bona, el risc es pràcticament nul.

Mesures per a la seguretat dels banyistes

En la reunió d'avui, l'Agència Catalana de l'Aigua, en coordinació amb Costes i Protecció Civil, ha explicat un protocol de recomanacions sobre com gestionar les zones de bany en l'actual situació de pandèmia provocada per la COVID-19 i per garantir la salut dels i les banyistes. L'ACA, en aquest sentit, ha definit una sèrie de mesures per garantir la seguretat dels banyistes i de les persones usuàries de les platges:

1. Es proposa restringir el bany a les platges qualificades amb categoria insuficient en la temporada de bany 2019, concretament a dues, la del Fòrum a Sant Adrià de Besòs i la del rec del Molí a l'Escala, i en les que s'estan efectuant mesures per a la millora de la qualitat de les aigües. Pel que fa a les zones de bany interior, també es proposa restringir el bany a la platja d'Ogern, a Bassella, perquè no es pot garantir un cabal d'aigua suficient per mantenir unes bones condicions de salubritat a la zona de bany.
2. Es planteja restringir el bany a les desembocadures d'aigües dolces a mar (rius, canals, riuets o recs), concretament a 30 platges de 20 municipis on hi desemboquen cursos fluvials naturals de forma contínua, susceptibles d'aportar alguna traça de contaminació fecal, i que són objecte de seguiment per part de l'ACA, i en especial durant la temporada de bany de 2020.

En coordinació amb els ens locals, es proposa informar de manera permanent amb diversos cartells i acordonar els trams de les zones de bany per evitar l'accés de la ciutadania. En aquest sentit, es recomana una distància mínima de 100 metres a banda i banda del punt

■ **Comunicat de premsa** ■

d'aportació d'aigua, en el cas de rius i per canals i recs una distància de 50 metres.

3. Restringir el bany a les platges durant episodis de pluges o en situacions d'incidències puntuals, entre 24 i 72 hores. Diverses platges de les comarques del Baix Llobregat, el Barcelonès i el Maresme són les que tenen un risc més alt d'alteració de la qualitat de l'aigua en cas de pluges intenses a l'estar en zones densament poblades i a prop de desembocadures de rius, torrents, canals de pluvials, entre d'altres.
4. Informar diàriament de l'estat de les aigües de bany a PlatgesCAT i publicar avisos de precaució en els casos que siguin necessaris.
5. Fer el seguiment diari de les infraestructures de sanejament del litoral i vetllar pel seu correcte funcionament; en casos puntuals d'incidències, aplicar les mesures correctores necessàries i fer controls addicionals a les aigües de bany si es detecten episodis de contaminació fecal fins comprovar la restitució de la qualitat.

Bany en rius i zones no controlades

El bany en aigües interiors no declarades aigües de bany (trams de rius, gorgs i altres similars) no està específicament regulat en la normativa de l'estat d'alarma per l'emergència sanitària per la COVID-19 ni tampoc es duu a terme cap control de la qualitat sanitària de les aigües de bany. Cal tenir en compte que l'article 50 del Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües, estableix que l'accés a la llera dels rius no està prohibit, sempre i quan no es facin activitats que alterin la seva qualitat.

Cal tenir en compte, a més, que hi ha zones de bany interiors que estan regulades per ajuntaments i ens locals, motiu pel qual es recomana comprovar abans d'anar a la zona de bany si la zona escollida té establert algun règim de limitacions d'accés, aforament o permanència en la platja, o limitacions en l'accés als aparcaments. En aquest casos, aquest any, l'ajuntament pot prohibir el bany pel risc de coronavirus en cas que no es pugui garantir la seguretat pels banyistes.

També des de l'ACA es fan altres recomanacions als usuaris com mantenir les distàncies de seguretat i higiene, evitar les aglomeracions i deixar l'entorn en les condicions adequades.

Eficiència en el control de qualitat

■ Comunicat de premsa ■

La tercera línia estratègica del Pla de vigilància de la qualitat de les aigües està vinculada, ha explicat Calvet, **“a la recerca i la innovació”**. **“Estem analitzant alternatives de cara a futures temporades per a desenvolupar noves metodologies de control de la qualitat de l'aigua, que ens permetin prendre mostres a peu de platja i poder facilitar els resultats i les mesures que se'n derivin de forma àgil”**, ha concretat.

Els mètodes oficials d'identificació i recompte dels indicadors de contaminació fecal (*Escherichia coli* i enterococs intestinals) que prescriu la Directiva europea d'aigües de bany (2006/7/CE) i el Reial Decret 1341/2017 es fan mitjançant tècniques de cultiu que s'efectuen en el laboratori i que requereixen d'un temps mínim d'anàlisi d'entre 24 i 48 hores. Aquests mètodes de cultiu de microorganismes s'apliquen a tots els països de la UE i s'utilitzen pel control periòdic programat de la qualitat de les aigües de bany.

Amb l'objectiu de reduir el temps per obtenir els resultats analítics, l'ACA té previst impulsar una línia d'actuació estratègica vinculada a la recerca i la innovació. Estem analitzant alternatives de gestió de cara a futures temporades per a desenvolupar noves metodologies de control de la qualitat de l'aigua in situ, que ens permetin prendre mostres a peu de platja i poder facilitar els resultats i les mesures que se'n derivin de forma molt més àgil.

Això permetrà millorar la gestió dels episodis de contaminació a les platges (i aigües de bany en general) en casos de pluges o incidències de sanejament, i en l'avaluació de fonts potencials de contaminació.

Grup de recerca de la COVID-19 a les aigües residuals
--

La tercera línia estratègica, ha explicat el conseller als més de 150 assistents a la reunió virtual, **“és la creació d'un grup de recerca d'aigües residuals i COVID-19 amb institucions del món científic i universitari, nacional i europeu”**.

Les 525 depuradores en servei a Catalunya sanegen les aigües residuals del 97,1% de la població. Quan aquestes han passat pels processos de tractament necessaris, són aportades a medi (a riu o a mar). Per analitzar la presència en les aigües residuals del virus de la Covid-19, l'ACA i l'ICRA establiran una col·laboració per determinar la seva presència a l'aigua i comprovar si els processos de depuració actuals són efectius per eliminar-lo. **“Ens pot servir com a sistema d'alerta precoç”**, ha assegurat Calvet.

■ Comunicat de premsa ■

Cal tenir en compte que les depuradores ja eliminen un elevat número de bacteris presents en les aigües residuals i que els diferents tractaments que s'apliquen ja són suficients per eliminar-los de l'aigua residual.

Impuls a l'activitat econòmica al litoral i desconfinament de platges

El conseller ha aprofitat per recordar als assistents a la trobada, molts d'ells, representants dels municipis costaners catalans, les mesures aprovades el passat dilluns pel Departament per impulsar l'activitat econòmica a la franja litoral. **“Es basen”, ha dit, “en allargar la temporada més enllà del 15 de setembre i autoritzar una major ocupació dels usos de temporada (terrasses de guinguetes sobre la sora i terrasses de passejos marítims, superfícies de lloguer de negocis de tendals i para-sols) per garantir que es presten en les condicions definides per les autoritats sanitàries”.** En qualsevol cas, **“les ampliacions de les superfícies estaran condicionades a les dimensions de les platges i al seu aforament”**, ha assegurat, per garantir la convivència amb la resta d'usuaris.

Finalment, ha explicat que des del DTES **“s'ha elaborat un pla d'instruccions i recomanacions per als usuaris de les platges i els ajuntaments durant el desconfinament”**, pendent d'aprovació pròximament en el marc del Pla PROCICAT.

29 de maig de 2020